

gor? — hvortfor lader han ikke Færingar selv bestemme ved en Folkeafstemning, om de vil bevare Rigsenheden eller ikke? Patursson er klog nok til at indse, at det kun vilde forværre Situationen yderligere. Først var det Sambandspartiet, der vilde danisere Færoerne. Da denne Frase var opslidt var det Indre Mission, men saa holdt den heller ikke, nu er det Socialdemokratiet. Hvis Socialdemokratiet første Talsmand var kommen fra Norge, saa havde det maaske, efter Paturssons Mening, været i Orden. Ellers kan man ikke finde nogen Mening i det. Dog, med Meningen er det nu saa som saa, saa man tør ikke sige med Shakaspare, at der er Metode i Galskaben. Det er Kampen med Vejrmoderne om og om igen, saa man bliver mer og mer overbevist om, at der er ingen Mening i Selvstyrepartiets Tilværelse. Forsøget med at kanonisere J. Patursson er mislykkedes tilligemed Teoriene fra 1906.

Tiden vil vise, hvordan denne for Selvstyrepartielt alt andet end behagelige Situation klares. Hvis ikke en Nyorientering sker ad Frivillighedens Vej, vil den komme af sig selv, men den splitter Partiet for aldrig mer at samles, og det kan man takke J. Patursson for, der aldrig har kunnet indset sin egen Fejlmanøvrering. »Mene mene tekel upharsins».

Streymur.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Millionernes Mand.

Landstingsmand J. Patursson har Gang paa Gang stillet op Regnestykker, der oftest faar til Facit en hel Bunke Millioner. Forleden stod Hr. Patursson paa et politisk Møde i Thors-havn og leverede sin sidste Millionakt. Hele Regnestykket med Facit saa saaledes ud:

23.250.000 Liter Mælk a 12 Ore pr. Liter = 27.880.000 Kr.

Man kan godt forstaa, at de Herrer Bonder klager over, at Mælkepriserne er saa lave, hvis de er dumme nok til at tro, at Mælk nogensinde vil kunne omsættes til disse Paturssonske Priser, da disse, efter Hr. Paturssons Facit vil ligge noget langt over 1 Kr. pr. Liter.

Paturssons Aktivitet i at fremtrylle Millioner gør ham vel-skikket til at blive Papir-Millionernes Mand i vort Land.

Skipafelagið Føroyar.

Eykkaðalfundurin, sum lýstur hevur verið, var hildin í »Havn-ar Bio» tórðsdagin 31. októbir.

Dagsskráin var: Val av stjórn-arlimum og ymist.

R. Rasmussen var valdur til orðstýrara, táíð fundur varð settur.

Tað var altíð væntað, at hetta fór at vera ein heitur fundur, og so var.

Chr. Holm Jacobsen, ið var ein teirra, ið legði stjórn-ararbeiðið frá sær í heyst, var fyrsti røðari. Hann fór heldur harðliga við formanni skipa-felagsins, harra Mitens, og segði, hví hann og Jens av Reyni ikki kundu verða sitandi í stjórnini.

Hér høvdu fleiri orðið undir fyrsta punkti um val av stjórn-arlimum. Mest skifti tjakið millum Mitens, Chr. Holm Jacobsen og N. Niclasen úr Seyrvági.

Ein ósemja, sum fólkíð á fundinum kanska ikki hevði rokna við, var tann, ið gjørdi

seg galdandi, táíð spurningur kom fram, hvussu nógvir stjórn-arlimir, ið veljast skuldu. Formaðurin, harra Mitens, segði, at tað bert skuldi veljast 4 manns, meðan Johs. O. Joensen segði, at eftir tí, ið fyrifallt á stjórn-fundi í Skipafelagnum, vóru teir samdir um, at øll nevndin skuldi veljast. Her ókst mikil orða-dráttur um hetta, og endin var, at orðstýrarin gjørdi enda á hesum orðskifti og avgjordi, at nú skuldi veljast, og tað skuldi veljast 3 menn fyrri teir, ið givið høvdu inn skrivliga uppsøg. Hesa avgerð vóru mangir harnir um. Uppskott var sett fram av Niclasen um at velja keypmenninar Herluf Lützen, Havn, Absalon Jacobsen, Skála og A. C. Lützen, Klaksvík.

Táíð valið skuldi fara fram, soleiðis sum orðstýrarin hevði fingið tað í lag, segði Chr. Holm Jacobsen, at hann ikki vildi lutaka í valginum. Eisini nevndarlimur Johs. O. Joensen lat vera til at stemma.

Táíð valt var, fingi teir valdu stemmur soleiðis:

Absalon Jacobsen..... 4821 st.
A. C. Lützen..... 4804 -
Herluf Lützen..... 4752 -

Ein teirra nývaldu er umboðsmaður hjá tí »foreinaða», og ein froystast at spyrja, um skipafelags-kantorið í Keypmannahavn nú verður flutt úr Holbergsgøtu yvir í Kvæsthus-gøtu.

Hinir stjórnarlimirnir, sum frá vóru farnir, fingi 2.500 stemmur hvor. 2.111 stemmur vóru blankar, og vit vita, at o. u. 2000 stemmur fóru av durinum við monnum, sum ikki vildu stemma og heldur ikki lótu seðilin inn.

Um her hevur verið rætt at horið á hesum fundi, er ivingar-samt, og um valið er farið lóg-liga fram, er ein spurningur, somikið meira, sum stjórnar-limur vóru ósamdir um tað, ið samtykt var á stjórnarfundi, táíð teir fingi í lag at stevna lutaigarunum til eykkaðalfundar. Og fundarbók skipafelagsins segði einki um hesa avgerð, sum ósemjan á fundinum ringdi seg um, antin øll nevndin skuldi veljast, ella 3 ella 4.

Men nú er í hvussu er valt. Føroyingar allir unna sínum skipafelag væl og ynskja, at tað má vinna fram gjøgnum streymar og iður.

SKÆMT

Hun: — Elskede Thorvald, for vi gifter os, maa jeg betro dig, at jeg er meget slem til at gaa i Sovne.

Han: — Det gør ikke noget, min Elskede, saa gaar jeg med og holder dig med Selekab.

— Din Kone har forladt dig uden videre, siger du Men hvad sagde hun da, inden hun gik?

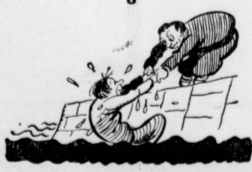
— Hendes sidste Ord var: Sidder min Hat pænt?

Fru Bruu: Er Deres Mand lige distraet?

Fru Sørensen: Ja, og det tager stadig til. Forleden lod han Lægen hente fordi han havde faaet Smerter i Ryggen, og da Lægen bankede paa ham ved Undersøgelsen, sagde han: »Kom ind.»

Læreren: Naa, lille Ven — hvad kan man saa lære af den flittige Bi?

Drengen: At man ikke skal komme for nær til Kuben!

Lige Start.

Af Knud Korst.

(Sluttet).

Lad os imidlertid se lidt paa, hvad den danske Arvestatistik kan oplyse. I hvert af Finansaaene 1924—25 og 1925—26 udgjorde (ifølge Statistisk Aarbog) de afgiftspligtige Formuer tilsammen omkring 200 Mill. Kr. Heraf faldt under Afgiftsklasse A (d. v. s. Arv til Ægtefæller, Afkom eller Adoptivbørn) i det ene Aar ca. 140 Mill., idet andet 150 Mill. Kr.; Tallene kan vise ret betydelige Forskydninger fra Aar til Aar, idet nogle enkelte store Dødsboer kan influere ret kraftigt paa dem. Paa de øvrige Afgiftsklasser faldt altsaa tilsammen henholdsvis omkring 50—60 Mill. Kr. hvoraf der udbetaltes en samlet Afgift paa 5—6 Mill. I det Tilfælde, Arveretten helt bortfaldt for disse Arveklassers Vedkommende, vilde Staten herved ifølge ovenstaaende Tal indvinde aarlig henvend 50 Mill. Kr. netto.

Muligvis vilde Beløbet blive noget mindre som Følge af Bestræbelser paa at undgaa en total Hjemfaldsret til Staten; det kan jo tænkes, at Arveladere, der bor i Udlandet, vilde ærgre sig saadan over slige »socialistiske» Foranstaltninger, at de i Tide vilde dirigere deres Penge en anden Vej; det kan videre tænkes, at herboende Arveladere vilde sørge for at uddøle deres Penge i levende Live (skønt saadanne uddøle Penge da vilde falde ind under Bestemmelserne om Gaver, hvilke Bestemmelser naturligvis maa være parallelle med Reglerne om Arv og Arveafgift). Muligt er det dog ogsaa, at man kan imødegaa slige Tendenser ved at give saadanne vrødle Arveladere Adgang til at oprette Fonds o. l. med almennyttige Formaal, hvortil deres Navne da kunde knyttes.

Begrænser man Arveretten saaledes, at ogsaa Forældre og Søsken samt disses Afkom indgaa i de Arveberettigedes Kreds, saaledes som Tilfældet er i Sverige, vilde Staten naturligvis ikke faa nær saa meget ind som i det ovenfor nævnte Fald. Beløbene (netto) vilde for 1924—25 andrage godt 20 Mill. Kr., for 1925—26 kun 12 Mill. Kr. Kan man ikke bestemme sig til at gaa videre end som saa, bør dog i hvert Fald Afgiftssatserne for nuværende Afgiftsklasse B sættes meget stærkt i Vejret, saaledes at der af denne Klasse kunde indgaa ikke 2½—3½ Mill. som nu, men et Mangelstykke (maaske et 5-Fold) af dette Beløb. Men som sagt, jeg kan ikke se det rimelige i, at Søsken samt Nevaer og Niecer i vor Tid skal have Arveret; det gamle Begreb Arveøkel og Arvetante bør ilthene en svunden Idyl. Og en skøn Dag, naar disse Begreber er gjort fortidige, vil de fleste finde dette ganske selvfølgeligt.

Langt vanskeligere bliver det naturligvis at pille ved Arveretten i lige Linje, skønt man jo kun paa denne Maade kan skabe lige Start for Børnene og de Unge. Stuart Mill veg, som før nævnt, ikke tilbage for at foreslaa al Arveret afskaffet, bortset fra hvad der rakte til et beskedent Underhold. Ogsaa i vor Tid har der jævnlig været fremført radikale Forslag i saa Henseende; f. Eks. stillede den af Fascisternes myrdede Socialdemokrat Matteotti i 1920 et Forslag i det Italienske Deputeretkammer, gaaende ud paa, at Arveretten kun skulde gælde for Formuer under 100.000 Lire og da kun for Arvinger, som ellers ikke havde en Indtægt paa over 6000 Lire pr. Familieperson; al anden Arv skulde tilfalde det Offentlige. Iøvrigt stillede de Italienske Socialdemokrater et andet Forslag, gaaende ud paa, at ved Dødsfald skulde alt, hvad den Afdøde selv havde modtaget som Arv, Gave eller Medgift for mindst tyve Aar siden, overgaa til Staten. Intet af disse Forslag blev

naturligvis vedtaget. Derimod afskaffede Rusland ved et Dekret i 1918 al Arveret, men genindførte i 1922 en vis begrænset Arveret, saaledes at alle efterladte Formuer ud over 10.000 Rublers Værdi tilfaldt Staten.

En af Vanskelighederne paa dette Punkt ligger aabenbart i, at man maa tage Hensyn til den Afdødes Enkes og eventuelle uforærgede Børns Underhold, og skal man til at indføre alige Hensyn i Skattereglerne, bliver disse meget let yderst indviklede og vanskelige at administrere. Alligevel skulde det ikke være nogen uøselig Opgave at opstille et praktisk, let veerskueligt System med tilhørende Hensyn til de Efterladtes Forsorg, men samtidig saaledes, at man undgik det forargelige Syn af Folk, der hele deres Liv lever højt paa, at de er rige Arvinger. I hvert Fald bør man beskætte alle Arvelodder over en vis Grænse (f. Eks. 50.000 Kr.) efter en meget stærk Progression.

En anden Vanskelighed ved at røre ved Livsarvingernes Arveret ligger deri, at Forholdsregler paa dette Punkt kan virke tilbage paa det økonomiske Liv; Ikke saa meget i Byerhvervene, hvor alle større Foretagender jo alligevel er gjort mobile gennem Aktieselskabssystemet, men saa meget desto mere i Landbruget, hvor det er af Betydning, at Bedrifterne ikke belastes til op over Plimsøllermærket. Dog, sætter man Grænsen for Arv til lav Skattesats ved f. Eks. 50.000 Kr., vil praktisk talt de fleste Landbrugsbedrifter komme udenfor denne Grænse.

Selv med Hensyntagen i saa Henseende vilde en Reform blive af stor finansiel Betydning. I 1925—26 blev der saaledes talt under Arveklasse A berigtiget henvend 20.000 Arvelodder til et samlet Beløb af ca. 150 Mill. Kr., heraf var kun henvend 500 Arvelodder paa mere end 50.000 Kr., men disse 500 Lodder androg tilsammen 73 Mill. Kr., altsaa næsten Halvdelen af hele Arveformuen i denne Arveklasse. I Øjeblikket er højeste Afgiftssats i denne Klasse (nemlig for Dødsboer paa over 1 Mill. Kr.) kun 93,40 Kr. af den første Million og 13 pCt. af Resten. Følgen er, at den samlede Arveafgift af Arvelodder paa mere end 50.000 Kr. i denne Klasse kun udgør (1925—26) 4,4 Mill. Kr. Den burde i Virkeligheden indbringe et Multiplum af dette Beløb, f. Eks. det tiobelte.

Ved en radikal Reform af Arvereglerne og Afgiftssatserne skulde den danske Stat kunne indvinde ikke meget mindre end 100 Mill. Kr. aarlig (altsaa omkring Halvdelen af hele den afgiftsberigtigede Formue), hvor den nu kun indvinder 10—12 Mill. Kr. Man kan roligt tage Munden fuld i et saa vindingt Samfund som vort.

Selvfolgelig kan et saadant Beløb ikke uden videre gaa ind i Statskassen og bruges af denne. Der er jo her Tale om opsamlet Formue, koncentreret Kapital; splittes den igen i Smaasummer, kan man komme til at skade den samfundsøkonomiske Proces meget føleligt. Allerede nu er Forholdet da ogsaa det, at Arveafgiften indgaa i Statens Formuebeholdning og administreres ud fra det Synspunkt, at det er overtaget Formue, Kapitalværdi, som det her drejer sig om, ikke om Indkomst. Deraf følger naturligvis ogsaa, at en saa voldsom Forøgelse af Arveafgiften, som der kan blive Tale om i Tilfælde af en Modernisering af vore Regler herom, maa medføre en særlig Agtelse, en Fundering af de indgaaede Summer, der meget snart vil løbe op til store Beløb.

Derimod kan man benytte Udbyttet af denne Formue (Staten kunde f. Eks. opkøbe sine egne Gældspapirer for Pengene og bruge Renterne); og der ligger det nær at tænke paa det, der egentlig er Hovedhensigten med en saadan skrap Arvelovgivning, nemlig at skaffe Børn og Ungdom af Under-

klassen bedre Startvilkaar paa samme Tid som man forringer dem for de alt for begunstigede, altsaa til saadan noget som Forberedning af Enkebørns Stilling, til Start af dygtige ubemidlede Landmænd osv. Er Pengene der først, saaber der sig vide Muligheder for en formaalstjenlig Anvendelse af dem.

Knud Korst.

FORSKELLIGT

Et Vidunder-Ur.

En Ungarer, Joseph Parker, der har udstaaet en Straf paa 20 Aars Fængsel, har under sit Fængselsophold fremskaffet et mærkeligt Ur, som han udelukkende har lavet af Stumper af et Skab.

Uret har 30 forskellige Skiver, der paa samme Tid viser Tiden i 30 af Verdens vigtigste Byer. En særlig Urværk viser Solens, medens et Barometer angiver Vejrsudsigterne. Samtidig vises Dage, Uger og Maaned, og der er endog taget Skudaa i Betragtning.

Vidunderuret er endelig indrettet som Vægt!

Det mislykkedes.

En ung Dame i Bordeaux, som i længere Tid havde kendt en ung Mand, Son af en af de rigeste og mest ansete Mænd i Byen, havde udspekuleret en fiffig Maade, paa hvilken hun mente at kunne »vinde» det gode Parti til Ægteskab. Hun gik til Politikommissionen og meddelte ham, at Hr. N. N. nægtede at anerkende sit Faderskab til hendes Barn, som ventedes født om meget kort Tid.

Kort efter blev Kommissionen kaldt til den unge Dame. Han fandt hende sengeliggende med en nyfødt Baby i Favnen.

— Jeg er bleven Moder, sagde hun med et lykkeligt Smil.

Til alt Uheld for Damen havde Kommissionen imidlertid anet Uraad, og ved en Række omfattende Undersøgelser fik hun konstateret, at Barnet var købt for 3000 Francs hos en Jordemoder, der havde faaet i Kommission af den »rigtige» Moder at afkænde det.

Nu bliver der intet af Brylluppet!

Ny Syndflod?

En amerikansk Profet forudsiger en ny Syndflod i 1930. Den skal blive et Sidsdykke til den, Noah oplevede. Den vil dog ikke falde Sted i Asien, men begynder derimod i Belgien, hvorfor Amerikaneren er i Færd med at lave en nægtig Ark, som han agter at overlade Belgierne. Samtidig har den opfindsomme Mand samlet et Par af alle tænkelige Fugle og Dyr, for at de skal kunne overleve Katastrofen.

Man skulde synes, at en Række Flyvemaskiner vilde gøre nok saa stor Nytte.

Er Sore kun for Millionærer?

En københavnsk Handelsreisende gik forleden Morgen sammen med en Dame ind paa et Konditori paa Sore Torv for at faa sin Morgenkaffe. Det plejer at være billigere paa et Konditori — men ingen Regel uden Undtagelse. Han kunde endda finde sig i, at »2 Kaffé» skulde betales med 1 Kr. 10 Ore, men for fire Kryddere til ialt 16 Ore skulde koste 1 Kr. med Smør, fandt han ublu og langt over, hvad man maa betale andre Steder, og da Protest til Indehaveren ikke hjalp, gik han til »Ringst. Folkebl.» og udstode sin Harme, idet han spurgte: »Er Sore en By for Millionærer?»

Det er, skriver Bladet, som man tager det. Millionærer er hiertellig velkomne, baade som Turister og som Skatteydere, men det skulde jo helst være saadant, at ogsaa andre kunde faa Pøden.

Hr. Svendsen spædselerse forleden paa Gaden, da han forude troede at genkende en gammel Bekendt. Han indhentede ham, slog ham gemyttigt paa Skulderen og udbød:

— Naa, er det Dig, gamle Dreng. Ubeldigvis var det en vildfremmed. — Hvad mener Du, spurgte han. — Undskyld, jeg troede, det var min Ven Carlsen, stammede Svendsen.

— Derfor behøver De vel ikke at slaa saa haardt, sagde den ukendte.

— Hvad kommer det Dem ved, hvad jeg gør ved min Ven Carlsen? svarede Svendsen vredt og gik.